

РЕШЕНИЕ

№ 3

гр. Силистра, 05.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – СИЛИСТРА в публично заседание на пети декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Мария Н. Петрова

при участието на секретаря И.М. И.
като разгледа докладваното от Мария Н. Петрова Гражданско дело № 20223420100392 по описа за 2022 година

Ищцата Р. Д. П. твърди, че нейният съпруг В. В. С. починал през 2013 г., както и че негови наследници се явяват тя, както и ответника по делото – негов брат. Твърди, че родителите на съпруга □ и на брат му – П. Н. и В. С. придобили чрез договор за продажба на държавен недвижим имот от 19.12.1977 г. правото на собственост върху следните имоти съобразно характеристиките му по действащата към момента кадастрална карта, а именно: сградите, построени в ПИ с идентификатор .....по кадастралната карта и регистри на гр. С., одобрени със заповед № РД-18-66 от 02.06.2008 г. на изпълнителния директор на АГКК, с площ от 146 кв.м. с административен адрес: гр. С., ул. “П.” № ., а именно: едноетажна жилищна сграда с идентификатор .....със застроена площ от 64 кв.м., едноетажна жилищна сграда с идентификатор .....със застроена площ от 8 кв.м., едноетажна селскостопанска сграда с идентификатор .....със застроена площ от 5 кв.м. и едноетажна селскостопанска сграда с идентификатор .....със застроена площ от 6 кв.м. След смъртта на В. С. през 1984 г. ответникът се отказал от неговото наследство, а чрез НА за издръжка и гледане № ..., т. 6 по описа на РС – С. за 1991 г. майката П. Н. прехвърлила ½ ид.ч. от правото на собственост върху имота в полза на сина си В. В. С., съпруг на ищцата. Впоследствие чрез НА № ., т. 12 по описа на СВ – С. за 2006 г. В. В. С. върнал на майка си чрез договор за дарение ½ ид.ч. от имота, а два дни по – късно тя му прехвърлила 9/12 ид.ч. от същия чрез договор за покупко – продажба, обективиран в НА № ..., т. 12 по описа на СВ – С. за 2006 г. Поради изложените причини ищцата моли съда да допусне до делба между страните посочения в исковата молба имот при квоти 35/48 ид.ч. за нея и 13/48 ид.ч. за ответника, като излага доводи, че идеалните части от него, предмет на НА № ..., т. 12 по описа на СВ – С. за 2006 г. са придобити от нея и съпруга □ в режим на СИО, поради което

тя притежава половината от тях на лично основание.

Ответникът С. В. С. счита, че делбата на имотите следва да бъде допусната при различни квоти от посочените в исковата молба, тъй като извършеният от него отказ от наследството на неговия баща е нищожен поради осъществяването на действия по приемането на наследството на по – ранен етап, както и поради обстоятелството, че този едностранен акт представлява привидна сделка, която прикрива договор за дарение. Изразява становище, че договорът за покупко – продажба, обективиран в НА № .., т. 12 по описа на СВ – С. за 2006 г., е симулативен и прикрива договор за дарение и е на мнение, че той накърнява запазената му част от наследството на Пенка Нейкова, поради което прави искане за нейното възстановяване. Твърди, че през 2007 г. се наложило да бъде подменен покрива на жилищната сграда, за което двамата с брат му си поделили разходите (той самият заплатил общо 12000 лв.), а освен това от 2010 г. единствено той осъществявал дейностите по поддръжката на сградата, тъй като брат му се преместил в САЩ още през 1997 г., а след 2010 г. до смъртта си не се завърнал в страната. Счита, че делбата следва да бъде допусната при равни квоти между страните поради обстоятелството, че той е полагал грижи да се съхрани и увеличи стойността на наследствения имот, като го е поддържал и е поемал половината от разходите по основните му ремонти.

Ищцата оспорва възраженията на насрещната страна за нищожност на отказа от наследство, считайки, че обитаването на наследствения имот не представлява действие по приемане на наследството. Прави възражение за погасяване по давност на претенциите на ответника за нищожност на отказа от наследството на баща му и за възстановяване на запазената му част от наследството на П. Н..

Производството е по реда на чл. 341 и сл. ГПК. Искът е с правно основание чл. 34 ЗС и чл. 344, ал. 2 ГПК.

От представен по делото договор за продажба на държавен недвижим имот от 19.12.1977 г. е видно, че лицата В. С. Н. и П. Р. Н. придобили правото на собственост върху едноетажно масивно жилище, състоящо се от две стаи, хол, кухня, антре, изба и сервизно помещение, находящо се в гр. С., ул. „П.“ № ., построено върху държавна земя с площ от 140 кв.м. Според издадената скица от АГКК върху посочения в договора от 19.12.1977 г. държавен имот, към момента собственост на Община С., са изградени четири постройки съобразно характеристиките, посочени в исковата молба, две от които - сгради с идентификатори ..... и ....., имат жилищно предназначение и е видно, че са долепени една до друга, поради което съдът приема, че в своята съвкупност представляват жилищния обект, предмет на посочения договор. Останалите две сгради в имота с идентификатори .....и .....представляват стопански постройки, които не са включени в предмета на процесния договор за продажба и за които не са изложени твърдения, че са придобити в собственост от В.С. Н. и П. Р. Н. на друго основание, различно от посочения договор. От доказателствата по делото е видно, че купувачите са били съпрузи, като между страните по делото не съществува спор, че тяхната брачна връзка е съществувала и към момента на придобиване на собственическите им права върху постройките, понастоящем обозначени с

идентификатори .....и .....

Купувачът В. С. Н. починал през 1984 г. и бил наследен от съпругата си П. Р. Н. и двамата си синове С. В. С., ответник по делото, и В. В. С., съпруг на ищцата и към настоящия момент покойник. През 1991 г. ответникът депозирал пред РС – С. заявление за отказ от наследството на своя родител, което било вписано в специалната книга на съда под № 208 от 11.11.1991 г. Според чл. 53 ЗН частта на отреклия се или на оня, който е изгубил правото да приеме наследството, уголемява дяловете на останалите наследници. Същевременно чл. 14, ал. 7 от СК от 1968 г. /отм./, действал към момента на смъртта на наследодателя, гласи, че при прекратяване на имуществената общност поради смърт на единия от съпрузите се прилагат разпоредбите относно наследяването и делбата. Но когато преживелият съпруг наследява заедно с деца на починалия съпруг, той не получава дял от частта на починалия съпруг от общото имущество. При тези факти въз основа на цитираните правни норми следва да се приеме, че след смъртта на В. С. Н. дялът му от процесните сгради (1/2 ид.ч. съгласно чл. 14, ал. 3 от СК от 1968 г. /отм./) преминал изцяло в собственост на по – малкия му син В. В. С., докато преживялата съпруга запазила собствената си квота от имота, възлизаща на останалата 1/2 ид.ч. от него.

Съдът намира за неоснователни доводите на ответника за нищожност на извършения от него отказ от наследството на неговия родител, вписан на 11.11.1991 г., която нищожност произтичала от осъществяването преди това фактически действия по приемането на това наследство. Като такива действия ответникът определя обстоятелството, че е продължил да живее със семейството си в наследственото жилище и след смъртта на своя наследодател и съответно да извършва ремонти в него, в каквато насока се позовава на показанията на своята съпруга, свидетелката А. С. и на свидетеля Д. Т., негов познат. Свидетелката С.а заяви пред съда, че след като сключили брак през 1979 г. тя и съпругът □ обитавали имота на ул. „П.“ № ., както до смъртта на нейния свекър, така и след тази дата – около 2 – 3 години след раждането на по – малкия им син, т.е. до 1988 г. След смъртта на свекъра с оглед подобряване на жилищните условия и създаване на по – добра среда за отглеждането на децата те направили вътрешна баня и тоалетна, подковали и измазали стаите, подменили външната ограда с метална, циментирали мазата. Тези данни бяха потвърдени и от показанията на свидетеля Т., според който децата на ответника и съпругата му се родили именно в това жилище, където по негови спомени те направили вътрешна тоалетна и подменили оградата. Тези факти бяха пресъздадени в по – различен смисъл от свидетеля Д. Й., приятел на другия брат В. С., който заяви, че поне от 1986 г. ответникът и семейството му не обитавали спорния имот, тъй като той често гостувал в него и констатира, че към този момент се ползва единствено от В. С. и неговата майка, но не и от друго домакинство, още по – малко от семейство с деца. В крайна сметка въпреки тези противоречия съдът приема, че ползването на имота и ремонтите в него не могат да се разглеждат като категоричен белег за приемането от страна на ответника на наследството, включващо този имот, тъй като подобни действия биха могли да са продиктувани от различно основание и не представляват несъмнена проява на правомощията, с които разполага титуляра на вещни

права. В конкретния случай спорното жилище е било обитавано и от майката на ответника, така че е нормално той като неин близък да участва в дейностите, свързани с подобряване на техническото му състояние, както и временно да го ползва за задоволяване на жилищните си нужди; тези действия не е необичайно да бъдат предприети като грижа и помощ към родител дори когато той е едноличен собственик на ремонтирания имот, поради което те не могат да бъдат квалифицирани като категорична проява на собственически права, без да са налице допълнителни факти, които да им придадат именно такова значение. В показанията си свидетелката С. съобщава за извършването на други ремонти от съпруга □ в имота – след 1991 г., както и на по – късен етап, въз основа на които следва да се приеме, че самият той е участвал в ремонтни не в своя полза, а в помощ на родителя си, в който смисъл биха могли да се тълкуват и ремонтите отпреди извършения отказ от наследство. Не на последно място следва да се добави, че самото изявление на ответника, че се отказва от оставеното от баща му наследство, разкрива отношението му към включените в наследството имуществени права, тъй като е нормално този акт да се явява формален израз на неговото първоначално решение, а не на неговата последваща промяна.

Съдът също така е на мнение, че мотивите на ответника да се откаже от наследството на своя родител нямат отношение към валидността на извършения от него акт, тъй като последният при всички случаи уголемява дяловете на останалите наследници и неговата законосъобразност не би могла да зависи от това дали у отказващия се съществува желание да ги облагодетелства или той е незаинтересуван кой след отказа ще придобие включените в наследството права.

Чрез НА за издръжка и гледане № ..., т. 6 по описа на РС – С. за 1991 г. майката П. Н. прехвърлила $\frac{1}{2}$ ид.ч. от правото на собственост върху процесния имот в полза на сина си В. В. С., но впоследствие чрез НА № .., т. 12 по описа на СВ – С. за 2006 г., вписан на 30.05.2006 г., той върнал на майка си така придобитите идеални части чрез договор за дарение, обективиран в посочения документ. На 01.06.2006 г. същите страни сключили договор за покупко – продажба, обективиран в НА № .., т. 12 по описа на СВ – С. за 2006 г., чрез който П. Н. продала на сина си 9/12 ид.ч. от имота срещу продажна цена от 10000 лв., която тя декларирала пред нотариуса, че е получена изцяло и в брой от купувача. В показанията си разпитаната по искане на ищцата свидетелка Г. Н. заяви, че в деня на сделката В.С. действително носил голяма парична сума със себе си, представляваща продажната цена по сделката, но самата свидетелка не присъствала нито на предаването на сумата, нито на нотариалната процедура, свързана с подписването на нотариалния акт. Тази сума впоследствие не е била внесена по банкова сметка на прехвърлителката и по делото не са събрани доказателства за начина, по който тя е била изразходена от нея, съответно съхранена или вложена под каквато и да било форма като неин финансов резерв. Въпреки това следва да се отбележи, че на 14.12.2006 г. прехвърлителката внесла в спестовен влог сумата от 3047,39 долара, на 10.05.2007 г. – 2000 долара, на 25.01.2008 г. – 1122,25 долара, както и че на по – късен етап – на 12.11.2014 г. тя превела общата сума от 6550 долара на снаха си, свидетелката С.а.

При тези данни съдът е на мнение, че по делото не са събрани категорични данни за безвъзмездния характер на посочената прехвърлителна сделка, тъй като в присъствието на нотариуса продавачката потвърдила получаването на продажната цена, с която купувачът на свой ред разполагал в брой в деня на сделката. Липсата на информация за съдбата на въпросната сума в близко време след евентуалното □ получаване не е сигурен белег, че такава изобщо не е била предадена под формата на насрещна престация при сключването на договора, а нейното набавяне в наличност от купувача индицира съществуването на уговорка между страните за заплащане на продажна цена, което на свой ред определя възмездния характер на техните отношения. Поради тази причина съдът е на мнение, че договорът, обективиран в НА № .., т. 12 по описа на СВ – С. за 2006 г., не представлява дарение, накръняващо запазената част на ответника от наследството на неговата майка и не подлежи на намаляване по реда на чл. 30 и следващите от ЗН. Въпреки това следва да се отбележи, че този извод на съда не е решаващ за крайния изход на делото, тъй като ищцата е направила възражение за погасяване по давност на правото на ответника да търси възстановяване на запазената му част, което при наличие на предпоставките за възстановяване би било основателно поради следните причини: Чл. 110 ЗЗД гласи, че с изтичане на петгодишна давност се погасяват всички вземания, за които законът не предвижда друг срок, а съгласно чл. 114, ал. 1 ЗЗД давността почва да тече от деня, в който вземането е станало изискуемо. Според насоките, съдържащи се в Постановление № 7 от 28.XI.1973 г., Пленум на ВС – б. „г“, искът за намаляване на завещания и на дарения за възстановяване на запазената част се погасява с общата петгодишна давност, която за даренията започва да тече от откриване на наследството, а за завещанията - от момента, когато заветникът упражни своите права по завещанието. В конкретния случай майката на ответника Пенка Русева Нейкова е починала през 2015 г., от който момент до датата на завеждане на иска – 17.03.2022 г., е изминал период от време, по – дълъг от регламентирания в закона петгодишен давностен срок, като по делото липсват данни, че той е бил спиран или прекъсван.

Както по – горе се посочи след смъртта на съпруга си П.Р. Н.. не е получила по наследство от него дял от процесните сгради, поради което до сключването на договора за издръжка и гледане, обективиран в № .., т. 6 по описа на РС – С. за 1991 г., тя притежавала единствено своята половина от имота, в който обем се разпоредила с него чрез посочения договор. Чрез НА № .., т. 12 по описа на СВ – С. за 2006 г. тя отново е придобила от сина си същата $\frac{1}{2}$ идеална част от правото на собственост върху делбените сгради, поради което последващият договор за покупко – продажба, обективиран в НА № .., т. 12 по описа на СВ – С. за 2006 г., чрез който тя му продала по – голяма част от действителните си права (9/12 ид.ч.), не би могъл да произведе вещно – прехвърлителен ефект по отношение на неособствените □, но включени в предмета на договора, идеални части. Към момента на сключване на сделката купувачът В. С. се намирал в брачни отношения с ищцата по делото, поради което на основание чл. 21, ал. 1 СК прехвърлените чрез нея идеални части от сградите, придобили статут на СИО. В. С. починал през 2013 г. преди своята майка, без да остави низходящи, поради което на основание чл. 6 и чл. 9, ал. 2 ЗН притежаваното от него

имущество (общо 3/4 ид.ч. от процесните сгради) било получено от живия му родител и от съпругата му, ищца по делото. По силата на чл. 9, ал. 2 ЗН поради обстоятелството, че бракът между починалия и ищцата е продължил повече от 10 години (тъй като е сключен през 1996 г.) последната придобила 2/3 ид.ч. от наследството, равняващи се на 1/2 ид.ч. от процесните сгради, а майката П. Р. - 1/3 ид.ч. от наследството, съответстваща на 1/4 ид.ч. от същите. След смъртта □ тази част преминала по наследство в имуществото на ответника по делото, поради което съдът счита, че предявеният иск за делба на сгради с идентификатори .....и .....се явява основателен и следва да се уважи при така посочените квоти (т.е. 3/4 ид.ч. за ищцата, от които 1/4 ид.ч., придобити на лично основание и 2/4 ид.ч. по наследство от съпруга □, както и 1/4 ид.ч. за ответника, придобити по наследство от неговата майка), а искът за делба на останалите две сгради – да се остави без уважение, тъй като по делото не се установи съсобственост между страните върху тези имоти, произтичаща от посочените в исковата молба основания. На основание чл. 9 от Тарифата за държавните такси, които се събират от съдилищата по Гражданския процесуален кодекс ищцата следва да заплати държавна такса върху отхвърления иск в размер на 30 лв. Поради изложените причини и на основание чл. 235 ГПК съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ като неоснователно искането на С. В. С. с ЕГН ***** от гр. С., ул. „Д.“ № ..., ет. ., ап. ., предявено против Р. Д. П. с ЕГН *****, за намаляване на дарствено разпореждане извършено от неговата майка П. Р. Н. в полза на В. В. С. чрез договор за покупко – продажба, обективиран в НА № .., т. 12 по описа на СВ – С. за 2006 г., който договор ответникът С. С. определя като такъв, прикриващ договор за дарение.

ДОПУСКА извършването на делба между страните по настоящото дело Р. Д. П. с ЕГН ***** и С. В. С. с ЕГН ***** от гр. С., ул. „Д.“ № ..., ет. ., ап. . по отношение на едноетажна жилищна сграда с идентификатор .....(.....) със застроена площ от 64 кв.м. (шестдесет и четири кв.м.) и едноетажна жилищна сграда с идентификатор ..... (.....) със застроена площ от 8 кв.м. (осем кв.м.), построени в ПИ с идентификатор .....(.....) по кадастралната карта и регистри на гр. С., одобрени със заповед № РД-18-66 от 02.06.2008 г. на изпълнителния директор на АГКК, с площ от 146 кв.м. с административен адрес: гр. С., ул. „П.“ № .., при съсед: имоти с идентификатори ....., ..., ...и .....при квоти: 3/4 ид.ч. за Р. Д. П. и 1/4 ид.ч. за С. В. С..

ОТХВЪРЛЯ като неоснователен иска, предявен от Р. Д. П. с ЕГН ***** против С. В. С. с ЕГН ***** от гр. С., ул. „Д.“ № ..., ет. ., ап. . за делба на едноетажна селскостопанска сграда с идентификатор .....с със застроена площ от 5 кв.м. и на едноетажна селскостопанска сграда с идентификатор .....с със застроена площ от 6 кв.м., построени в ПИ с идентификатор .....по кадастралната карта и регистри на гр. С....., одобрени със заповед № РД-18-66 от 02.06.2008 г. на изпълнителния директор на АГКК, с

площ от 146 кв.м. с административен адрес: гр. С., ул. "П." № ., при съсед: имоти с идентификатори ....., ..., ... и .....

ОСЪЖДА Р. Д. П. с ЕГН ***** да заплати по сметка на СРС държавна такса за отхвърления иск за делба в размер на 30 лв. (тридесет лв.).

РЕШЕНИЕТО може да бъде обжалвано в двуседмичен срок от връчването му на страните пред Силистренски окръжен съд.

Съдия при Районен съд – Силистра: _____